

”Svenska körer sjunger svenskt?”

Presentation av och reflektioner kring en kartläggning av
svensk musik i fyra körers repertoar

Kia Hedell

Institutionen för musikvetenskap
Uppsala universitet

Uppsala universitets Körcentrum

© 2007

Innehåll:

Inledning	3
Undersökningens syfte	5
Bakgrund: Svenskt körmusikkomponerande	6
Resultatpresentation	7
<i>Svenskkomponerad musik i den samlade repertoaren</i>	7
<i>Körrepertoaren decennievis</i>	12
<i>Körernas olika musikaliska profiler</i>	14
Fallstudium: Uppsala Akademiska Kammarkör (UAK)	15
<i>UAK:s samlade svenskkomponerade repertoar</i>	15
<i>UAK:s verksamhet under olika perioder</i>	16
Reflektion: Varför skall vi vårda svenskkomponerad körmusik?	18
Konklusion	21
Källor och litteratur	23

”Svenska körer sjunger svenskt”

Presentation av och reflektioner kring en kartläggning av svensk musik i fyra körers repertoar

Inledning

Svensk körverksamhets stora betydelse för musiklivet i Sverige och som svenskt varumärke utomlands är välkänt. Det talas om körsång som en svensk folkrörelse med 600.000 (ibland 500.000) aktiva svenska körsångare (se exempelvis Bengt Olof Engströms artikel ”Kör” i Nationalencyklopedin¹). Uttrycket ”det svenska körundret” som en benämning på ett kvantitativt och kvalitativt uppsving i svensk körsång efter andra världskriget återkommer ofta. Eric Ericson och kretsen av körpedagoger kring honom har inte bara lyft körsjungandet i vårt eget land utan också gjort svensk körsång och svenskt körkomponerande känt utomlands. Svensk körsång som PR för vårt land, en företeelse vars rötter kan sökas i 1800-talets svenska studentkörers deltaganden i internationella sångartävlingar och utställningar², gäller med oförminskad styrka i dag. Ett annat perspektiv som numera ofta lyfts fram i samband med kör är en fokusering på körsjungandets sociala kvaliteter. ”Det sjungs i kör som aldrig förr. Under senare år har det bildats allt fler körer knutna till arbetsplatser. Det är i och för sig inget nytt – Götaverken i Göteborg hade till exempel en kör redan 1939. Men nu tycks i stort sett varje privat eller offentlig arbetsplats med självaktning ha en kör och som gärna stöds av arbetsgivaren som ser köerna som en social tillgång – kanske till och med hälsovårdande.” skrev musikvetaren Märta Ramsten i Svenska Dagbladet år 2002.³

Å ena sidan har vi alltså ett levande, sjudande körliv, å andra sidan har vi en vetenskaplig forskning om detta körliv. Kör som forskningsobjekt tilldrar sig tvärvetenskapliga intressen. Körforskning pågår inom flera olika discipliner, däribland musikvetenskap, historia, etnologi, litteraturvetenskap, akustikforskning, musikpedagogik, musikpsykologi, foniatri och logopedi. Samtidigt som det alltså går att anlägga ett tvärvetenskapligt perspektiv på kör som forskningsområde, är det också ett problematiskt forskningsobjekt. Ett problem gäller en grundläggande definition: vad är en kör? Slår man upp ordet ”kör” i olika lexikon är definitionen likartad: en ”kör” definieras utifrån antalet sångare, som en en- eller flerstämmig sångensemble med flera personer i varje stämma. En ”kör” är alltså något annat än en

¹ Bengt Olof Engström, ”Kör”, *Nationalencyklopedin* <www.ne.se> [besökt 2007-01-17]

² Se Leif Jonssons avhandling *Ljusets riddarvakt: 1800-talets studentsång utövad som offentlig samhällskonst*, Uppsala 1990

³ Märta Ramsten, Så lät svenska tungor före ”körundret”, *Svenska Dagbladet* 2002-09-24 <www.svd.se> [besökt 2007-01-01]

vokalensemble med solistiskt besatta stämmor.⁴ Ändå är frågan om vad som är en kör inte enkel. Är skolans luciatåg en kör? Är publiken som sjunger med i ”Allsång på Skansen” körsångare? Är hejarklacken på fotbollsmatchen en kör? Skall man betrakta fansen som stämmer in i ”We will rock you” under hockeymatchen som en ripienokör? Vilka 600.000 sångare i Riksförbundet Svensk körsångs uppskattning ingår? Omfattar siffran skolkörernas sångare? Arbetsplatskörens sångare? Gospel- och barbershopkörens sångare? Ofta ligger det en outtalad och ganska snäv definition bakom när vi talar om kör, både i populära och vetenskapliga sammanhang.

Inom det musikvetenskapliga ämnet spelar körforskning inte någon särskilt framträdande roll. Kännetecknande för den musikvetenskapliga körforskning som ändå finns är en fokusering på körledare, körtonsättare och olika körers verksamhet i allmänna drag. Den är ofta, med vissa undantag, deskriptiv snarare än problematiserande och reflekterande. Det är i viss mån förståeligt – det är inte alltid enkelt att kritiskt distansera sig från ett allmänt utbrett och pågående fenomen som forskaren kanske därtill själv är en del av (exempelvis i egenskap av körledare eller körsångare). En diskussion som nästan helt saknas i körforskningssammanhang är enskilda körers repertoarer. Vilken musik har olika körer sjungit genom åren? En anledning till att en övergripande kartläggning inte har gjorts kan vara undersökningsmaterialets svårtillgänglighet. Ingen central registrering görs av körers repertoarer - rapporteringen till STIM medger bara sökning på upphovsman eller verk – utan forskaren är hänvisad till de enskilda körens egna körarkiv.

Frågan om vilken musik som egentligen sjungs av körer i Sverige ledde fram till att Uppsala universitets Körcentrum tog initiativ till att uppmärksamma den svenskkomponerade körrepertoaren och dess ställning i körers verksamhet dels i ett historiskt perspektiv, dels i nutid och framtid. Med ”svenskkomponerad körrepertoar” avses här körmusik som är komponerad i Sverige. Den historiska undersökningen bestod i att en undersökning genomfördes, vars resultat redovisas i denna rapport. Den svenskkomponerade körmusikens roll i nutid och framtid behandlades vid ett endagarssymposium, som avhölls i Uppsala i februari år 2007. Resultaten från undersökningen och diskussionerna vid symposiet bildar tillsammans utgångspunkt för vidare forskning i ämnet.

---

⁴ Se definitionen i ovan omtalade artikel i *Nationalencyklopedin* samt i *Sohlmans musiklexikon* (Lars Edlund/Henrik Karlsson, ”Kör”, *Sohlmans musiklexikon* bd 4, Stockholm 1977:233

Undersökningens syfte

Syftet med denna undersökning är sålunda att belysa svenskkomponerad körmusiks ställning i ett antal svenska körer. I vilken omfattning sjungs svenskkomponerad musik? *Vilken* svenskkomponerad musik sjungs? För att kunna besvara dessa frågor har en kvantitativ undersökning av svenska körers repertoar genomförts. Det huvudsakliga källmaterialet har utgjorts av konsertprogram. Olika avgränsningar har varit nödvändiga. För det första har det varit nödvändigt med en kronologisk avgränsning för att materialet inte skulle bli alltför omfattningsrikt. Nedslag har således gjorts vart tionde år under en 50-årsperiod, nämligen åren 1955, 1965, 1975, 1985, 1995 och år 2005. I ett fall, Uppsala Akademiska Kammarkörs repertoar, har en heltäckande undersökning gjorts för varje år under denna 50-årsperiod. Uppsala Akademiska Kammarkör (UAK) får därvid fungera som ett mer detaljerat fallstudium. Orsaken till att UAK valdes ut som fallstudium beror dels på att ett inventering av körens repertoar under år 1958-83 redan finns publicerad (i UAK:s jubileumsbok 1985⁵), dels på att körarkivet för resterande år (1984-2006) finns lätt åtkomligt på Uppsala universitetsbibliotek (Musik- och handskriftsavdelningen).

För det andra var ett urval bland de körer vars repertoar skulle undersökas också nödvändigt. Urvalsprincipen blev naturligt nog att vända sig till körer som på något sätt kunde vara jämförbara med UAK beträffande storlek, konstnärlig nivå och inriktning på repertoar. I juni 2006 kontaktades sålunda 13 blandade körer med hemvist i Lund, Göteborg, Stockholm och Piteå. Av dessa körer svarade nio körer positivt på denna kontakt. Sex körer inkom med material: Eric Ericsons Kammarkör (EEK), Erik Westbergs Vokalensemble (EWW), Göteborgs Kammarkör (GK), Lunds Vokalensemble (LV), Mikaeli Kammarkör (MK) samt den redan nämnda Uppsala Akademiska Kammarkör.⁶ Materialet utgjordes i några fall av konsertprogram med specificerade tonsättare och verk, i några fall av verksamhetsberättelser med specificerade tonsättare och ibland specificerade verk samt i två fall av en körkrönika i en jubileumsbok respektive en förteckning över uruppföranden. De olika körernas verksamhet sträcker sig olika länge bakåt i tiden, varför materialet är ojämnt fördelat under den 50-åriga tidsperioden. Eric Ericsons Kammarkör grundades år 1945, Erik Westbergs Vokalensemble 1993, Göteborgs Kammarkör 1963, Lunds Vokalensemble 1990, Mikaeli Kammarkör 1972 samt Uppsala Akademiska Kammarkör år 1957. Resultatet av denna undersökning är med

⁵ Uppsala Akademiska Kammarkör: Repertoarförteckning hämtad ur *Uti vår hage. Uppsala Akademiska Kammarkör 25 år*, Uppsala 1982

⁶ I ett fall, Radiokören, fanns tillgängligt material i Radions arkiv. Emellertid medgav inte tiden en undersökning på plats.

andra ord långt från statistiskt tillförlitligt, men kan ändå fungera som en fingervisare vad gäller vissa tendenser i användandet av svenskkomponerad körmusik i dessa körer. Det bör dock understrykas att dessa körer med sin inriktning på profan musik för blandad kör och sin konstnärliga nivå endast representerar en liten del av den bredd som finns bland körerna i Sverige.

För det tredje har fokus lagts på kompositörerna och arrangörerna. Textförfattarna behandlas av utrymmesskäl inte. Detta är en brist i undersökningen, eftersom körmusik ju innebär ett textgestaltande i toner. I detta fall ansluter sig undersökningen till konventionell musikhistorieskrivning, i vilken textförfattarna i stor utsträckning förbises. Förhoppningsvis kommer framtida körforskning att präglas av ett större helhetstänkande vad gäller förhållandet text-musik.

Bakgrund: Svenskt körmusikkomponerande⁷

Det svenska körlivets historia i organiserad form räknar sig tillbaka till början av 1800-talet. Tidigt ute var universiteten (Uppsala och senare Lund) med sina studentkörer, vilka fick sina efterföljare i gymnasiekörer runtom i landet. Även ordnar och sällskap av olika slag, exempelvis Par Bricole, hade egna körer. Från att under början av 1800-talet ha dominerats av patriotiska sånger breddades ämnena allteftersom till att även omfatta frihetssånger, dryckesvisor, jaktsånger, vårsånger och serenader (Otto Lindblad, prins Gustaf m fl). Inte minst folkvisearrangemang och kompositioner i folkvisestil blev populära bland dessa manskörer (exempelvis August Södermans *Ett bondbröllop*). Manskörsrepertoar av nationalromantiska tonsättare som Wilhelm Peterson-Berger, Hugo Alfvén och Ivar Widéen är alltså aktuella i dessa sammanhang.

Under nationalromantiken under seklets slut blev också körkomponerandet för blandade körer etablerat. Flera verk tillkomna omkring 1890 och åren därefter tillhör den stående körrepertoaren (ex Stenhammars *Tre körvisor*, Oskar Lindbergs *Pingst* och *Stjärntändningen*, David Wikanders *Förvårskväll* och *Kung Liljekonvalje* samt Otto Olssons *Sex latinska hymner*.) En särskilt position innehar Hugo Alfvéns bearbetningar av svenska folkvisor. Inte

---

⁷ Den historiska redogörelsen är baserad på Lars Edlund/Henrik Karlsson, 1977 samt Richard Sparks, *The Swedish Choral Miracle: Swedish A Cappella Music Since 1945*, Bynum, NC 2000.

att förglömma är heller den kyrkliga körrepertoaren, som utgjorde stommen i Svenska kyrkans och frikyrkornas körers musicerande.

Efter andra världskriget märks en omorientering inom det svenska körkomponerandet. Körlivet expanderade och samtida verkande tonsättare, inte minst kompositörer kring Måndagsgruppen, intresserade sig för köridiomet. Som inspirationskällor fungerade dels Hilding Rosenberg, vilken i sina körkompositioner använde sig av ett modernt tonspråk, dels Måndagsgruppens studier i äldre musik i Basel (Schola Cantorum) och för den danske kördirigenten Mogens Wöldike. Under efterkrigstiden har, förutom Måndagsgruppens tonsättare, såväl äldre (Moses Pergament, Gunnar de Frumerie, Lars-Erik Larsson) som yngre tonsättare bidragit till det svenska körkomponerandet. Vissa av 1960-talets körkompositioner skrevs i en experimentell stil och utmärks av ett nytt användande av rösten (exempelvis Folke Rabes *Pièce* och *Rondes* samt Arne Mellnäs *Succsim*). Under 1970-talet framträdde en ny generation (Sven-David Sandström, Per-Gunnar Alldahl, Daniel Börtz, Miklós Maros, Lars-Erik Rosell, Anders Eliasson, Thomas Jennefelt och andra) av vilka flera blev flitiga körkomponister också under efterföljande decennier och är så även idag. Det gäller även för ”80-talister” som Hans Gefors, Anders Hillborg, Karin Rehnqvist och Jan Sandström.

Resultatpresentation

Svenskkomponerad musik i den samlade repertoaren

Som nämnts ovan bidrog sex körer med underlag till denna undersökning. Materialet från fyra körer (Eric Ericsons Kammarkör, Lunds Vokalensemble, Mikaeli Kammarkör, Uppsala Akademiska Kammarkör) var jämförbart, då det innehöll samma typ av information. Den statistiska presentationen i detta kapitel bygger alltså på materialet från dessa fyra körer.

En första fråga gäller andelen svenskkomponerad musik i den samlade repertoaren hos dessa körer. Här kan konstateras att svensk musik hos EEK, LVE och MK utgör en betydande del av repertoaren i stort (approximativt mellan 33 och 48%).⁸ Mellan ungefär vartannat och vart tredje verk som framförs i dessa körer är alltså komponerat av en i Sverige verkande

---

⁸ För UAK har ingen sådan beräkning på grund av materialets beskaffenhet kunnat göras.

tonsättare. Fördelningen är ungefär densamma oavsett tidsperiod. Förmodligen ligger procentsatsen på samma tal också för andra liknande körer.

Vilken svensk musik är det då som framförs? Vilka tonsättare förekommer oftast? Vilka verk förekommer oftast? En sammanställning⁹ av de flitigaste framförda tonsättarna och verken kan verka föga överraskande:

Tabell 1:

De femton oftast förekommande tonsättarna i de undersökta konsertprogrammen från utvalda år under perioden 1955-2005

(Tonsättare i fet stil förekommer i alla fyra körens repertoar.)

Tonsättare	
1.	Lidholm, Ingvar
1.	Olsson, Otto
1.	Öhrwall, Anders
2.	Bäck, Sven-Erik
2.	Wikander, David
3.	Alfvén, Hugo
3.	Peterson-Berger, Wilhelm
3.	Sandström, Sven-David
4.	Malmfors, Åke
4.	Olofsson, Olov
4.	Stenhammar, Wilhelm
5.	Hahn, Gunnar
5.	Jennefelt, Thomas
5.	Nordqvist, Gustaf
5.	Parkman, Håkan

Kommentar: Många av tonsättarna i tabell 1 kan inordnas i ett antal grupper: romantiskt orienterade eller folkmusikaliskt inspirerade tonsättare (Alfvén, Hahn, Nordqvist, Olsson, Peterson-Berger, Stenhammar och Wikander), tonsättare med koppling till Måndagsgruppen (Bäck, Lidholm) samt tonsättare/arrangörer som började ägna sig åt körmusik i större omfattning under 1970-talet (Jennefelt, Olofsson, Parkman och S-D Sandström). Spridningen

⁹ I denna och följande sammanställningar beräknas förekomsten efter att verket har förekommit i en körs repertoar under ett visst år. Hänsyn har alltså inte tagit till vid hur många konserter under ett år som ett verk har framförts. En sådan beräkningsgrund skulle ge ett missvisande utslag eftersom ett verk som till exempel sjungits under en körturné skulle få en oproportionerlig stor representation.

mellan körerna varierar med de olika tonsättarna/arrangörerna: Hahns, Lidholms, Olssons, Sandströms och Wikanders verk har framförts av samtliga fyra körer. Samtidigt kan fördelningen mellan körerna vara ojämn: Bäcks, Jennefelts, Olofssons, Parkmans, Peterson-Bergers och Öhrwalls verk har framförts i högre utsträckning av *en* kör (EEK, UAK, MK, UAK, MK respektive MK) i jämförelse med de andra. Åke Malmfors fördelar sig under dessa utvalda år jämnt mellan EEK och UAK.

De femton svenska verk som oftast förekommit på de fyra körernas repertoarer under undersökningsperioden fördelar sig på följande sätt:

Tabell 2:

De femton oftast förekommande svenska verken i de undersökta konsertprogrammen från utvalda år under perioden 1955-2005

	Verk	Tonsättare
1.	Kung Liljekonvalje	Wikander, David
2.	Jul, jul strålande jul	Nordqvist, Gustaf
3.	Bereden väg för Herran	Bond, Anders (arr)
3.	Gaudete	Öhrwall, Anders
3.	Se vi gå upp till Jerusalem	Bäck, Sven-Erik
4.	Advent	Olsson, Otto
4.	Förvårskväll	Wikander, David
4.	Glädjens blomster	Alfvén, Hugo (arr)
4.	I Seraillets Have	Stenhammar, Wilhelm
4.	Laudi	Lidholm, Ingvar
4.	Maria-musik	Öhrwall, Anders
4.	Månsken	Malmfors, Åke
4.	När det lider mot jul	Liljefors, Ruben
4.	Pingst	Lindberg, Oskar
4.	Stjärntändningen	Lindberg, Oskar

Kommentar: Även här dominerar romantiskt färgad musik. Dock är tonsättare associerade med Måndagsgruppen också representerade. Anders Öhrwalls Maria-musik har uteslutande sjungits av MK, medan alla andra verk har framförts av åtminstone två av de fyra körerna. Det är inte särskilt överraskande att finna musik som fungerar i årstidssammanhang (exempelvis vid jul- och vårkonsorter) eller kyrkliga sammanhang på femton-i-topp-listan.

Det kan vara intressant att jämföra denna tabell med de till STIM oftast inrapporterade körverken för år 2005:

Tabell 3:

De tio körverk som rapporterades in oftast till STIM år 2005

(Titlar i fetstil förekommer även på motsvarande listor år 2002-2004.)

	Verk	Kompositör/arrangör
1.	Jul, jul strålande jul	Nordquist, Gustaf
2.	När det lider mot jul	Liljefors, Ruben
3.	Under rönn och syren	Palm, Herman
4.	Koppången	Moraeus, Pererik/arr: Sund, Robert
5.	Gläns över sjö och strand	Widéen, Ivar
6.	En vänlig grönskas rika dräkt	Åhlén, Waldemar
7.	Advent	Olsson, Otto
8.	Uti vår hage	Arr: Alfvén, Hugo
9.	Gabriellas sång	Nilsson, Stefan/arr: Wallenäs, Lars
10.	White Christmas	Berlin, Irving

Kommentar: Tabellen omfattar verk som rapporterats in av svenska körer och vilka rapporter sedan bildar underlag för STIM:s utbetalningar till upphovsmän och förlag. Trots att denna repertoar odlas av en större bredd av körer än de som är med i föreliggande undersökning syns en viss överensstämmelse med tabell 2 ovan: både Gustaf Nordqvists *Jul, jul*, Ruben Liljefors *När det lider mot jul* och Otto Olssons *Advent* finns med i båda tabeller. För övrigt kan konstateras en liten variation bland de flitigaste inrapporterade körverken till STIM under perioden 2002-2005. Sju verk förekommer samtliga år (nr 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10 i tabell 3 ovan) med *Jul, jul strålande jul* på ständigt plats nr 1. Värt att notera är att nio av tio verk är komponerade och/eller arrangerade av svenska upphovsmän.

Vilka faktorer kan ligga till grund för att vissa verk framförs oftare än andra i de olika körerna? Här kan man tänka sig flera olika anledningar. Musiken kan vara utpräglad funktionsmusik och därigenom ha en naturlig plats i körernas repertoar. Det kan vara avhängigt körens profil (t ex akademiska körer som vårdar studentrepertoaren) eller

geografiska hemvist (man anlitar ”huskomponister” på nära håll). Körledarnas egna preferenser och kontakter kan spela in (t ex EEK:s äldre musik-profilering och GK:s kubanska repertoar).

Det kan också handla om att det utvecklats ett slags ”kör-kanon” med en standardrepertoar, som körer förväntas känna till och sjunga. Vad krävs i så fall för att en körkomposition skall få plats i denna ”kör-kanon”? Här kan man peka på många tänkbara anledningar: kompositörens ryktbarhet, att en stilbildande kör eller körledare tar upp verket i sin repertoar eller att verket helt enkelt är omtyckt av körledare, körsångare och/eller publik. Frågan blir då vad som krävs för att ett körverk ska bli omtyckt. Är körledare, körsångare och körpublik samstämmiga vad gäller synen på vad som är ”bra” körmusik, eller är preferenserna olika? I vilken utsträckning anpassar sig körerna i sitt repertoarval efter vad man tror publiken vill höra? Har samspelet mellan kör och körpublik förändrats med tiden?

För unga tonsättare som ännu inte har gjort sig ett ”kör-namn” krävs mycket för att deras körkompositioner ska fogas in i rådande kör-kanon. Därför är körernas omsorg om att framföra nykomponerad körmusik extra viktig. Samtliga av de körer som ingår i denna undersökning blandar äldre musik med nykomponerad i sin repertoar. Exempelvis har Erik Westbergs Vokalensemble under perioden 1993-2003 uruppfört 39 verk av 18 svenska och utländska tonsättare från olika generationer, bland dem Jan Carlstedt (1926-2004), Monika Dominique (f 1940), Sven-David Sandström (f 1942), Gunnar Eriksson (f 1936), Jan Sandström (f 1954), Anders Nilsson (f 1954) och Karin Burwick (f 1969). Ett annat exempel är Lunds Vokalensemble som uruppfört verk av såväl väl etablerade som mindre etablerade nordiska körtonsättare (Jan Carlstedt, Ulrika Emanuelsson, Stefan Klaverdal, Erland von Koch, Knut Nystedt, Håkan Olsson, Sven-David Sandström, Johan-Magnus Sjöberg och Robert Sund). Jan-Olof Rudén beskriver den typisk svenska körtonsättaren år 2003-2004 som en man i 50-70-årsåldern. Av de tonsättare som fick sina verk publicerade dominerade kompositörer födda på 1950-talet.¹⁰ Av detta kan man inte dra slutsatsen att det bara är en äldre generation som ägnar sig åt körkomponerande. Däremot visar de på ett behov av att särskilt uppmärksamma den körmusik som komponeras av de tonsättargenerationer som just

---

¹⁰ Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik 2003-2004: Fortsätter ’The Swedish Choral Miracle?’”, *Tidningen Körsång* 2005:4:14

står i begrepp att etablera sig på musikmarkanden (i skrivande stund kanske främst 80-talsgenerationen).

Samtidigt som en förnyelse av körrepertoaren väl måste anses vara eftersträvansvärd, finns det också en trygghet och igenkännandets glädje i en återkommande standardrepertoar. Körsångens ceremoniella och rituella funktion i samband med exempelvis vårsången eller julhelgens gudstjänster får inte förglömmas eller underskattas.

Körrepertoaren decennievís

De fyra olika körer vars repertoar ingår i tabell 1 och 2 ovan har funnits under olika lång tid. Likaså har körtonsättare och –arrangörer varit verksamma under olika lång tid. Det gör att en listning av de tonsättare och verk som framförts oftast under en 50-årsperiod inte blir rättvisande. Mer precisa blir därför uppgifterna om vi studerar fördelningen av den svenskkomponerade repertoaren decennievís. Tabellerna nedan ger en viss uppfattning om vilka tonsättare och vilka verk som framförts ofta vid de olika tidpunkterna.

Tabell 4:

Oftast framförda körtonsättarna fördelade över decennierna

År 1965

	Tonsättare	Verk som framförts detta år	Framfört detta år av
1.	Malmfors, Åke	Gammal nederländare; Hans och Greta; Månsken; Pilarna	EEK, UAK
2.	Lidholm, Ingvar	Fyra körer; Nausikaa ensam; Naktergalens sång; Motto; Sommarafton; Välkommen åter	UAK
3.	Alfvén, Hugo	Anders var en hurtiger dräng; Glädjens blomster; Och jungfrun; Tjuv och tjuv	UAK
4.	Bäck, Sven-Erik	Jag är livets bröd; Se, vi gå upp till Jerusalem; Visa	EEK
4.	Johanson, Sven-Eric	Ur Åtta visor; Det är vackrast när det skymmer; Fyra sånger om årstiderna	EEK, UAK

År 1975:

1.	Olofsson, Olov	Children get together; Dagen skimrar i gräset; Deeper love; Fäbodpsalm; Go down, Moses; Och efteråt vilar tystnaden; Psaltarpsalm 138	MK, UAK
1.	Öhrwall, Anders	En jungfru födde ett barn; Gaudete; Josua fit the battle; Maria-musik; Nobody knows	EEK, MK, UAK
2.	Alfvén, Hugo	Glädjens blomster; Jungfrun hon går i ringen; Tjuv och tjuv; Uti vår hage	MK, UAK
3.	Peterson-Berger, Wilhelm	Dans, ropte felen; Killebukken; Lokkeleg; Tre sånger	EEK, MK

4.	Hahn, Gunnar	Hurra, här komma de gossar; Jag vill väl hos dig gästa; Jungfru Maria till Betlehem gick	EEK, MK
4.	Mellnäs, Arne	Aglepta, Succsim	EEK, MK, UAK
4.	Stenhammar, Wilhelm	I Seraillets Have, Tre körvisor	EEK, MK, UAK
4.	Söderman, August	Jungfrun gick åt lunden, den sköna; Pojkar och jäntor t'an nu i ring; Sex visor	EEK, MK

År 1985:

1.	Bäck, Sven-Erik	Den stund kommer; Han blev lydig; Icke kommer var och en; Jesus tänk på mig; Natten är framskriden; Se vi gå upp till Jerusalem; Vaken för den skull	EEK, MK
2.	Öhrwall, Anders	Ding dong; Gaudete; Jag såg tre skepp; Maria-musik; Nu tändas tusen juleljus; När juldagsmorgon glimmar; Stilla natt	MK
3.	Edlund, Lars	Gloria; Odium; Maediation; Scherzo	EEK, MK
4.	Lidholm, Ingvar	Canto LXXXI; Laudi	EEK, MK
4.	Sandström, Sven-David	En ny himmel och jord; Inkräktare i paradiset	EEK, MK

År 1995:

1.	Olsson, Otto	Advent; Davids 121 psalm; Det brinner en stjärna; Guds son är född; Jesu dulcis memoria; Julsång; Jungfru Marias lovsång; Nyårspsalm	MK, UAK
2.	Peterson-Berger, Wilhelm	Båten gungar sakta; Danslek; Necken, Stemning; Vårsånger	MK
3.	Ekdahl, Anders	Adeste fideles; Go tell it; Joy to the world; O du fröhliche; Silent night; The first noel	EEK
4.	Hallberg, Bengt	Domaredansen; Höjt på en gren; Jag lagde mig; Love's answer	MK
5.	Nordquist, Gustaf	Jul, jul strålande jul	LVE, MK, UAK

År 2005:

1.	Wikander, David	Det brinner en stjärna; Dofta, dofta vit syrén; Ett barn är fött; Förvårskväll; Kung Liljekonvalje; Vårvindar friska	LVE, MK, UAK
2.	Lidholm, Ingvar	Ballad; Kort är rosornas tid; Laudi; Perserna; Saga; Troget och milt	EEK, LVE
3.	Parkman, Håkan	Lyckans minut; Take, o take those lips away; Till Österland vill jag fara; Titania; Tre lyriker; Vaggvisa	UAK
4.	Sandström, Sven-David	Agnus Dei; Juloratorium; Kyrie; Magnificat; Singet dem Herrn ein neues Lied; Hear my prayer, oh Lord	LVE, UAK
5.	Jennefelt, Thomas	O salutaris hostia; O sapientia; Premier O; Salut de la veille des O	UAK

Kommentar:

År 1955 är inte representerat, eftersom den då enda verksamma kören (EEK) inte hade någon svensk musik på sin repertoarlista. Detta år framförde i stället kören äldre utländsk

vokalmusik (från Machaut till Monteverdi) vid två konserter, dels i Rådhuset i Malmö (18/6), dels i S:t Jacobs kyrka i Stockholm (23/10).

Övriga decennier redovisar en ungefär lika blandning mellan romantiskt färgad körmusik, körmusik av efterkrigstidens svenska tonsättare samt samtida körarrangemang. Åke Malmfors är förutom år 1965 endast representerad vid ett senare år (i detta urval), nämligen år 1995 då EEK framförde *Månsken*. Övriga tonsättare år 1965 (Alfvén, Bäck, Johanson, Lidholm) måste väl sägas ingå i ”kör-kanon”. Nämnas kan att musik av Sven-Eric Johanson också flitigt har framförts av Göteborgs Kammarkör.¹¹ Vid sidan av Arne Mellnäs båda 1960-talsverk *Aglepta* och *Succsim* finns år 1975 många arrangemang med på ”topp-listan”. Det gäller även för Anders Ekdahl år 1995 och Håkan Parkman 2005. Tabellerna kan inte användas för några generaliserande diskussioner, eftersom enskilda körers omsorger om vissa tonsättare får oproportionellt stort genomslag (exempelvis UAK:s framföranden av Parkmans och Jennefelts musik år 2005).

Körernas olika musikaliska profiler

I undersökningsmaterialet framkommer att de olika körerna har olika profiler. Särskilt under de tidiga decennierna märks EEK:s inriktning dels på äldre musik, dels på samtida musik tydligt. Hos UAK, en kör med akademisk förankring, har studentsångsrepertoaren (främst i Hugo Alfvéns arrangemang) hållits levande, om än i olika hög grad under olika tider. Göteborgs Kammarkör inriktade sig liksom EEK tidigt (1960-talet) på renässansmusik men även på nutida svensk musik, inte minst av den i Göteborg bosatte tonsättaren Sven-Eric Johanson. Under 1970-talet uppvisar kören en bred repertoar med alltifrån politisk musik (Biermanns *Uppmuntran*), musik från andra kulturer (Haiti) samt från konstmusik-, vis- och jazzområdet. Denna profil kvarstår under 1980-talet. År 1985 framfördes bland annat körmusik från Kuba, Makedonien och Haiti samt körmusik av Lars Gullin. Under dessa år framträdde hela eller delar av Göteborgs Kammarkör förutom vid ”traditionella” körkonserter också vid en artistgala till förmån för folkkampanjen mot kärnkraft (17/3 1980) och en Amnesty-afton på Göteborgs konserthus (13/10 1980).¹²

---

¹¹ Bo Ejeby, ”Körkrönika: Göteborgs kammarkör 1963-1988”, *Göteborgs kammarkör 1963-1988*, Göteborg 1988:146ff

¹² Ibid

Fallstudium: Uppsala Akademiska Kammarkör

UAK:s samlade svenskkomponerade repertoar

För att nyansera den ganska grovhuggna bild som framkom i tabell 1 och 2 ovan skall här göras ett fallstudium av UAK:s repertoar för varje år mellan 1958 och 2005. Detta specialstudium visar på ändrade tendenser under årens lopp.

Tabell 5:

UAK:s repertoar: Antal år per decennium som verk förekommit på repertoarlistan

Kompositör	Verk	50-t	60-t	70-t	80-t	90-t	00-t	totalt
Håkansson, Knut	Lustwins Wijsa		6	7		2		15
Alfvén, Hugo	Uti vår hage		2	8	3		1	14
Lindberg, Oskar	Pingst		3	8	2	1		14
Alfvén, Hugo	Och jungfrun		1	7	4			12
Wikander, David	Kung Liljekonvalje		3	1	3	2	2	11
Alfvén, Hugo	Glädjens blomster		3	7				10
Åberg, Jan Håkan	I himmelen		1	5	2		2	10
Alfvén, Hugo	Tjuv och tjuv		1	6	2			9
Peterson-Berger, Wilhelm	Åtta sånger		4	5				9
Olsson, Otto	Advent			1	1	5	1	8
Stenhammar, Wilhelm	Vårnatt			2	3	2	1	8
Liljefors, Ruben	När det lider mot jul			1		5	1	7
Håkansson, Knut	Brusala		1		2	3		6
Lidholm, Ingvar	...a riveder le stelle			2	2		2	6
Olson, Daniel	Säg mig den		1	5				6
Olsson, Otto	Psalmus CXX			6				6
Svedlund, Karl-Erik	Det blir något		1	5				6
Wikander, David	Förvårskväll	1	2	2		1		6
Alfvén, Hugo	Anders han var		1	1	3			5
Berg, Gottfrid	Så jag målar	2		1		2		5
Bond, Anders	Bereden väg			1	1	3		5
Johanson, Sven-Eric	Fancies				3	2		5
Lidholm, Ingvar	Laudi			2	1	2		5
Lidholm, Ingvar	Välkommen åter		2	1	1	1		5
Stenhammar, Wilhelm	I Seraillets Have		1	4				5
Söderman, August	Sex visor		1	4				5

Kommentar: Även här dominerar repertoaren av romantiskt färgade verk. Under 1960- och 1980-talet, och framför allt under 1970-talet, fanns de flesta av de mest populära verken på körrepertoaren. Under 1990-talet förekommer de mer sporadiskt. Att representationen är så sparsam för 1950- och 2000-talet har naturligtvis att göra med att endast några få år är representerade vad gäller dessa decennier.

UAK:s verksamhet under olika perioder

En fullständig genomgång av UAK:s verksamhet under alla år under perioden 1957-2006 kan nyansera den förhållandevis grovhuggna och generella bild som förmedlats i tabellerna 1-4. I stället för att dela upp UAK:s historia decennievis, har en uppdelning skett efter olika dirigentens verksamhet i kören.

1957-1961 (Eric Ericson)

År 1958, det första år som UAK:s jubileumsbok redovisar repertoarförteckningar, framfördes följande verk av UAK: Gottfrid Bergs *Så jag målar*, *donna Bianca*, Sven-Eric Johansons *Vårvisa*, Ingemar Milvedens *Folkvisa* samt David Wikanders *Förvårskväll*. Både Johanson och Milveden tillhörde samma kretsar som Eric Ericson: Johanson var liksom Ericson knuten till Måndagsgruppen, och Ingemar Milveden hade liksom Ericson studerat vid Schola Cantorum i Basel. Även år 1959 sjöngs musik av Berg (*Så jag målar...*), Johanson (*Det är vackrast när det skymmer*) och Milveden (*Två madrigaler*) men även av Adolf Fredrik Lindblad (*Drömmarne*), Bo Linde (*Vårbilder*) samt Ingvar Wieslander (*Stjärnorna*). Ingen repertoarförteckning redovisas i jubileumsboken för år 1960.

1961-1974 (Dan-Olof Stenlund)

Repertoaren för de första åren tycks inte ha blivit normgivande för UAK:s verksamhet under följande år. Av de verk som förekommer på konsertprogrammen de två första åren repriserades bara Ingemar Milvedens *Två madrigaler* år 1970 samt Lindblads *Drömmarne* och Lindes *Vårbilder* år 1974. 1960-talets repertoarlistor uppvisar i stället verk, vilkas framföranden i stort sett kom att inskränkas till detta decennium: Claude Loyola Allgéns *Missa ante luciferum* år 1968, Allgéns *Missa sine nomine* år 1969, Lars-Erik Larssons *Missa Brevis* år 1962 och 1974, Larssons *Adesto supplicationibus nostris* år 1964 samt Bengt Hambraeus *Responsorier för två orglar, blandad kör, solotenor och kyrkklockor* år 1964 och 1965 samt Hambraeus *Preludium, Kyrie* och *Sanctus* år 1968. Typiskt för 1960-talet är också flitiga framföranden av Åke Malmfors kompositioner (*Dansvisa* år 1967, *Gammal*

nederländare år 1965, *Hans och Greta* år 1965, -67, -69, *Månsken* år 1965 och *Pilarna* år 1965). Knut Håkansons *Lustwins Wijsa* var ett stående konsertinslag; sången framfördes varje år under perioden 1964-76. Även Alfvén-repertoaren sjöngs; Hugo Alfvén förekommer med sina arrangemang på konsertprogrammen år 1964, -65, -69 och 1970-74.

1974-1983 (Anders Eby)

Under denna tid framträder den upsaliensiska akademiska körtraditionen genom Alfvén på ett ännu tydligare sätt än tidigare. Alfvéns musik finns med på konsertprogrammen varje år under perioden 1974-80, med undantag för år 1977. Bland den ständigt återkommande repertoaren under 1960-, 70- och början av 80-talet märks musik av Lars Edlund, Sven-Eric Johanson och Ingvar Lidholm samt av ”romantikerna” Oskar Lindberg, Wilhelm Stenhammar och David Wikander. Wilhelm Peterson-Berger, som framfördes ofta under perioden 1961-74, förekom - med undantag för år 1976 - inte alls på repertoaren under denna period. Sven-Erik Bäck, vars *Jesus, tänk på mig* hade sjungits år 1962, -66 och -70, är inte heller representerad under denna period. Två tonsättare som introducerades i UAK under dessa år är Gunnar Hahn (arrangemang av *Beväringsvisa*, *Jag går i tusen tankar*, *Jag vill väl hos dig*) och Gösta Nystroem (*Huru skön och huru ljuv*, *Säg mig du*, *Tre havsvisioner*).

1983- (Stefan Parkman)

Till grund för repertoaröversikten för den senaste perioden i UAK:s historia ligger fullständiga konsertprogram för varje år, vilket gör att en fylligare bild kan erhållas jämfört med tidigare perioder. Till en del innebär denna period ett återknytande till repertoaren från 1950- och 60-talet. Det gäller exempelvis för Gottfrid Bergs *Så jag målar, donna Bianca* som återinträdde i UAK:s repertoar år 1991 och också framfördes vid tre konserter år 1996. Det gäller också Åke Malmfors, flitigt framförd under 60-talet, vars *Gammal nederländare* sjöngs vid fyra tillfällen åren 1996, -97 och 1999, och vars *Månsken* framfördes tre gånger år 1996. Det gäller slutligen inte minst för Knut Håkanson, som efter tio års frånvaro (1976-86) åter sjöngs frekvent under slutet av 1980-t och 90-talet. Håkansons *Brusala*, som tidigare ingått i repertoaren år 1963, blev ett återkommande inslag under 1980- och 90-talet (sammanlagt tio framföranden åren 1986, -87, -90, -91 och -97). *Lustwins Wijsa* framfördes också flera gånger (år 1997, -99). Även andra verk av Knut Håkanson införlivades under denna period i repertoaren.

Bland tonsättare som är omhuldade i UAK:s konsertrepertoar under de senaste dryga 20 åren finns Lars Edlund (verk framförda vid 21 tillfällen) och Sven-Eric Johanson (särskilt dennes *Fancies* och *Snabbt jagar stormen våra år*). Ingvar Lidholm är representerad med verk från hela sin karriär (från *Laudi* år 1947 till *Troget och milt* och *Vindarnas klagan*, båda ur operan *Ett drömspel*, komponerad år 1990). Gösta Nystroem fortsätter att framföras (jämför föregående period) och särskilt då *Havet* (fem framföranden åren 1986, -96 och -97).

Av romantiskt orienterade tonsättare är musik av Otto Olsson (framför allt *Advent* och *Jesu corona celsior*), Wilhelm Stenhammar (framför allt *Vårnatt*) och David Wikander (framför allt *Kung Liljekonvalje*) ofta framförda. Det gäller även för Wilhelm Peterson-Berger, som gör ”come back” och vars musik, och då framför allt *Dansvisa* ur *Ran* sjöngs vid konserter under en rad år (åren 1986, -88, -89, -91, -93, 96, -97, -99 och 2001). Hugo Alfvéns körarrangemang utgör fortsatt röd tråd i UAK:s repertoar.

Under innevarande period märks också ett antal framföranden av nyskriven musik: Britta Byströms *Lux aeterna* (två framföranden år 2003), Åke Erikssons *Skapelse utlämnad* (två framföranden 1986 respektive -89), Paula Malmborg af Wards *Blue Jenka* (ett framförande år 2002), Karin Rehnqvists *Bara du går över markerna* (ett framförande år 2003) och Fredrik Österlings *Wir sind nur Mund* (tre framföranden år 2002). Det vinnande bidraget i den körkompositionstävling, vilken hölls år 2004 i arrangemang av Uppsala universitets Körcentrum, Steve Dobrogoszs *Nardus och saffran*, framfördes i samband med tävlingskonserten i Uppsala domkyrka den 20 november 2004.

Reflektion: Varför skall vi vårda svenskkomponerad körmusik?

Körmusik fortsätter att komponeras i vårt land. I en artikel i *Körsång* ställer sig Jan-Olof Rudén frågan varför svenska tonsättare ägnar sig åt att komponera körmusik. Han finner flera möjliga förklaringar: att tonsättaren känner ett behov av att gestalta en text, att tonsättaren fullföljer ett redan påbörjat ”körprojekt”, att tonsättaren komponerar åt närstående körer (exempelvis en kör där man själv är körledare eller körsångare), att det är frågan om

beställningsverk samt att yttre omständigheter som till exempel jubileumsår och pristävlingar främjar körkomponerandet.¹³

Vi är nog många som instinktivt känner att svensk körmusik är viktig att värna om. Men varför är den det egentligen? Här följer några argument:

”Samhällsnyttan” med svensk körmusik:

Den svenskkomponerade körmusiken kan tjäna många syften: att upprätthålla en svensk körtradition, att främja det nationella (t ex i PR-sammanhang), att verka som nationell och kulturell identitetsskapare, att tjäna som integrationsmedel i dagens mångkulturella Sverige etc. Körerna spelar här en viktig roll för att hålla äldre svensk körrepertoar levande men också för att främja det samtida körkomponerandet, t ex genom beställningar och kompositionstävlingar.

Samtidigt är det tänkbart att synen på det nationella har förändrats med tiden också i körsammanhang. Uppdelningen nationell-internationell kanske idag snarare handlar om lokal-global. Medan man i mellankrigstidens Sverige kunde framföra svensk musik just för att den var svensk och därmed kunde stärka den nationella känslan¹⁴, kanske man idag sjunger svenskt för att värna om det lokala, om det nära, snarare än att det just är ”svenskt”. Innebörden av ordet ”svenskt” har nu också fått en ny form av mångtydighet och komplexitet – vad skall egentligen i dessa tider av mångfald och gränsöverskridande räknas som ”svenskt”?

Svensk körmusik som livgivare åt svenskt litterärt skapande:

Ovan nämndes att ett syfte för att värna om svenskkomponerad körmusik kan vara att upprätthålla en svensk körtradition. Men man kan också se ett syfte i att med körmusikens hjälp upprätthålla en svensk litterär tradition och att med körmusikens hjälp stimulera samtida svenskt litterärt skapande. Även här finns en ”samhällsnytta”: genom körmusiken lär ett stort antal körsångare känna en svensk litteratur som man annars kanske inte hade kommit i kontakt med.

---

¹³ Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik av idag – en lägesrapport”, *Nutida Musik* 1985/86:26; Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik bättre och bättre”, *Tidningen Körsång* 1996:16; Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik 1996-2000”, *Tidningen Körsång* 2001:12; Rudén 2005:13

¹⁴ År 1933 diskuterades exempelvis en propagandavecka för svensk musik för att värna det svenska gentemot det utländska. Kia Hedell *75 år med SMFF: Svenska Musikförläggareföreningen genom 75 år*, Stockholm 2003:36

Kör som ett effektivt verktyg för spridning av svensk musik:

Körmusik når många människor. Antalet körsångare i Sverige beräknas av Riksförbundet Svensk körsång till 600.000 personer. Till denna siffra måste läggas alla konsertbesökare. Det faktum att kören därigenom är ett ovanligt effektivt (och billigt) verktyg för stor spridning av musik kunde lyftas fram mer i den samtida musikdiskussionen. Många körer är aktiva i sitt konsertgivande både i Sverige och utomlands. Många körer kompletterar också sin konsertaktivitet med framträdanden i lokal- och riksradio och med skivinspelningar. Göteborgs Kammarkör får här fungera som exempel: Under tiden 1968-88 sjöng kören offentligt vid 365 tillfällen för ca 97 000 personer. Därav följer ett årssnitt på ca 17 framträdanden för en publik på ca 266 personer vid varje konserttillfälle. Kören spelade också in 14 LP-skivor och en EP-skiva samt gjorde 20 utlandsresor till nio olika länder.¹⁵ Om Göteborgs Kammarkör får anses vara någorlunda representativ för de körer som ingår i denna undersökning blir körernas betydelse för spridningen av svensk musik i Sverige och utomlands enorm. Vilka bär då ansvar för att levandehålla svensk körmusiktradition?

Tonsättarnas, körernas och samhällets ansvar för att det komponeras och framförs ny svensk körmusik:

Rubriken väcker en hel rad frågor, av vilka flera kan fungera som avstamp för vidare forskning. Vilket ansvar har körerna för att ny svensk körmusik inte bara komponeras utan också framförs? Vilket ansvar har tonsättarna för att hålla den svenska körmusiktraditionen levande? Vilket ansvar har svenska tonsättarna för att deras körmusik verkligen framförs? I vilken utsträckning skall tonsättarna anpassa sig efter körerna när det gäller till exempel svårighetsgrad? Hur upplever svenska körer att det är att sjunga nyskriven musik? Hur vanligt är det att körmusik komponeras i Sverige i ett nära samarbete mellan tonsättare och kör? Är en sådan samverkan eftersträvansvärd eller inte? En tendens i det undersökta materialet är att nykomponerade svenska verk framförs en eller ett par gånger för att sedan försvinna ur konsertprogrammen. Hur kan detta motverkas? Hur kan man underlätta för nykomponerad svensk musik att hitta sin plats i den stående repertoaren? Att körmusik tillgängliggörs på noter och skivor är grunden för att musiken framförs. Hur kan man motivera skivbolag och musikförlag att ge ut svensk körmusik på skiva och noter utifrån ett kommersiellt perspektiv? Hur kan svensk körmusik bli mer uppmärksam i media och i forskningssammanhang?

---

¹⁵ Ejeby 1988:147

Vad gäller främjandet av samtida körkomponerande kan institutioner av olika slag spela en viktig roll. Det visar inte minst den redan nämnda kompositionstävlingen ”Kärlekens lov” i arrangemang av Uppsala universitets Körcentrum år 2004. Tävlingsuppgiften var att tonsätta en text ur Höga Visan i sättning för blandad kör. Till tävlingen, vilken hölls år 2004, inkom 59 tävlingsbidrag av både kända som okända körtonsättare.¹⁶

Man kan också diskutera utbildningens ansvar för att verka främjande för svensk körmusik. Läraren i kördirigering förmedlar en repertoar till sin dirigentelev, som för med sig repertoaren i sin kommande gärning och till kommande elever. Som lärare bör man vara medveten om sitt inflytande kanske över flera generationer kördirigenter.

Konklusion

Vilken roll spelar då svenskkomponerad körmusik i körsjungandet i Sverige? De tendenser som framkommer efter en undersökning av fyra körers repertoar under valda år visar att svenskkomponerad körmusik ingalunda för en undanskymd tillvaro i åtminstone dessa körers verksamhet. Samtidigt är intrycket att den samlade körrepertoaren är förhållandevis konservativ. Senromantisk musik och körmusik av tonsättare i kontakt med Måndagsgruppen har hållit kvar sin starka position genom decennierna. Genom att verka för att bredda och blanda repertoaren och genom att aktivt främja samtida körkomponerande kan svenska körer fungera som ett viktigt instrument för ett livaktigt svenskt musikliv.

Såsom påpekades i inledningen är en undersökning av denna art inte helt lätt att genomföra, då material måste inhämtas direkt hos enskilda körer. Denna undersökning får med sin blygsamma omfattning därför ses som en start på ett kartläggningsprojekt, som under årens lopp kan kompletteras. Det vore till exempel av intresse att jämföra körrepertoaren mellan stadskörer och landsortskörer samt mellan vuxenkörer och barn-/ungdomskörer. Det vore också intressant att se om det finns regionala skillnader i körrepertoaren mellan olika delar av landet. Ytterligare en uppgift vore att studera den svenska musikens roll i körers repertoar i jämförelse med orkestrars repertoar. Bo Wallner menade år 1985 att det var förvånande att det inte forskades mer om svenskt körliv och svensk körrpertoar: ”Svensk körsång – rik på anor –

---

¹⁶ Rudén 2005:13

har under de senaste två, tre decennierna utvecklats till vad många kallar en folkrörelse. De statistiska uppgifterna, den geografiska och sociala spridningen och all framgångsrik offentlig verksamhet (både i Sverige och utomlands) talar ett mycket tydligt språk. /---/ Ändå är det förvånande att svenskt körliv och svensk körrepertoar av idag inte är ett stort, ja *ett mycket stort upplagt forskningsprojekt i samarbete mellan universitet, musikhögskolor och alla de berörda aktiviteterna.*¹⁷ Fortfarande, drygt 20 år senare, finns det mycket kvar att göra inom detta levande forskningsområde.

---

¹⁷ Bo Wallner, "Körlivet/De stora a cappellasatserna", *Lodet och spjutspetsen*, Stockholm 1985:135f; kursivering i original.

Källor och litteratur

Källor

Eric Ericsons Kammarkör: Repertoarförteckning 1955, -65, -75, -85, -95, 2005

Erik Westbergs Vokalensemble: Förteckning över uruppföranden 1993-2004

Göteborgs Kammarkör: Repertoarförteckning 1963-1988 hämtad ur Ejeby Bo: ”Körkrönika: Göteborgs kammarkör 1963-1988”, *Göteborgs kammarkör 1963-1988*, red: Bo Ejeby, Göteborg 1988, s 146-208

Lunds Vokalensemble: Repertoarförteckning 1995-2004

Mikaeli Kammarkör: Repertoarförteckning 1975, -85, -95, 2005

STIM: Förteckning över de tio oftast inrapporterade svenska körverken 2002-2005

Uppsala Akademiska Kammarkör: Repertoarförteckning hämtad ur *Uti vår hage. Uppsala Akademiska Kammarkör 25 år*, Uppsala 1982; s 138-165; konsertprogram år 1983-2006 (Uppsala universitetsbibliotek, Handskrifts- och musikavdelningen)

Litteratur:

Edlund Lars/Karlsson Henrik, ”Kör”, *Sohlmans Musiklexikon bd 4*, Stockholm, 1977, s 233-237

Engström Bengt, ”Kör”, *Nationalencyklopedin* <www.ne.se> [besökt 2007-01-17]

Hedell Kia, *75 år med SMFF: Svenska Musikförläggareföreningen genom 75 år*, Stockholm: Svenska Musikförläggareföreningen, 2003

Jonsson Leif, *Ljusets riddarvakt: 1800-talets studentsång utövad som offentlig samhällskonst*, Uppsala 1990 (diss)

Ramsten Märta, ”Så lät svenska tungor före ’körundret’ ”, *Svenska Dagbladet* 2002-09-24 <www.svd.se> [besökt 2007-01-01]

Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik 1996-2000 ”, *Tidningen Körsång* 2001:4, s 11-17

Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik 2003-2004: Fortsätter ’The Swedish Choral Miracle?’ ”, *Tidningen Körsång* 2005:4, s 12-15

Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik av idag – en lägesrapport”, *Nutida Musik* 1985/86:3, s 26-29

Rudén Jan-Olof, ”Svensk körmusik bättre och bättre ”, *Tidningen Körsång* 1996:4, s 16-21

Sparks Richard, *The Swedish Choral Miracle: Swedish A Cappella Music Since 1945*, Bynum, NC, 2000

Wallner Bo, ”Körlivet/De stora a cappellasatserna”, *Lodet och spjutspetsen*, Stockholm 1985; s 135-152